

			Kleuterplein 2 leerlijnen rekenen	Rekenontwikkeling van het jonge kind de corresponderende doelformuleringen volgens SLO		
GETALLEN						
gemarkeerde doelen zijn observatiedoelen	functies	0	benoemt hoeveelheden met woord of symbool	Omgaan met hoeveelheden	0	ontdekt dat getsymbolen, tellen, telwoorden en hoeveelheden met elkaar te maken hebben
		1	onderscheidt getalfuncties, hoeveelheidsgetallen, telgetallen en meetgetallen	(alleen begin groep 1)	1	
		2	ziet de noodzaak in om in meetsituaties getallen tot meetgetallen te maken door een natuurlijke maat toe te voegen	in combinatie met	2	
				Omgaan met getallen	0	
				(alleen minimum groep 2)	1	weet dat getallen verschillende functies en betekenissen kunnen hebben
				2		
	symbolen	0	herkent getsymbolen 1 en 2	Omgaan met getallen	0	getsymbolen herkennen (1 en 2)
		1	koppelt getsymbolen 1 t/m 6 aan hoeveelheden	(herkennen)	1	getsymbolen herkennen t/m 6 en koppelen aan hoeveelheden
		2	koppelt getsymbolen 1 t/m 10 aan hoeveelheden	in combinatie met	2	getsymbolen herkennen 0 t/m 10, koppelen aan hoeveelheden en de volgorde herkennen
				Omgaan met getallen	0	kan enkele getsymbolen herkennen en in de goede volgorde leggen (1 en 2)
				(volgorde)	1	kan de volgorde van de getsymbolen in de getallenrij tm 6 herkennen en leggen
					2	kan de volgorde van de getsymbolen in de getallenrij tm 10 herkennen en leggen
hoeveelheden	bewerken	0	telt erbij of eraf van steeds 1 persoon of voorwerp	Omgaan met hoeveelheden	0	kan nadenken over begrippen als veel en weinig
		1	telt 1 of 2 erbij of eraf van hoeveelheden t/m 6	(optellen/afrekken)	1	kan eenvoudige optel- en aftrekproblemen oplossen onder de 6
		2	telt 1 of 2 erbij of eraf van hoeveelheden t/m 12	in combinatie met	2	kan eenvoudige optel- en aftrekproblemen oplossen onder de 12
				Omgaan met hoeveelheden	0	tellen van kleine hoeveelheden (synchroon tellen, 1 op 1 relatie leggen)
				(tellen)	1	hoeveelheden tot tenminste 10 kunnen tellen en weergeven
					2	hoeveelheden tot tenminste 12 kunnen tellen, schatten en weergeven
	splitsen en verdelen	0	kan voorwerpen (eerlijk) verdelen over verschillende kinderen/bakjes en in groepjes	Omgaan met hoeveelheden	0	kan voorwerpen (eerlijk) verdelen over verschillende kinderen/bakjes en in groepjes
		1	kan eenvoudige splits- en verdeelsituaties (handelend) oplossen onder de 6	(splitsen en verdelen)	1	kan eenvoudige splits- en verdeelsituaties (handelend) oplossen onder de 6
		2	kan eenvoudige splits- en verdeelsituaties (handelend) oplossen onder de 12		2	kan eenvoudige splits- en verdeelsituaties (handelend) oplossen onder de 12
	representeren	0	toont hoeveelheid 1 t/m 5 met vingers	Omgaan met hoeveelheden (redeneren)	0	representeren van de eigen leeftijd op de vingers
		1	toont hoeveelheid 1 t/m 6 met dobbelsteenstructuur	Omgaan met hoeveelheden (representeren)	1	hoeveelheden tot en met 6 a 10 weergeven met bijv vingers, turven of stippen
		2	toont hoeveelheid 1 t/m 12 met grafiek en trekt hierbij conclusies	Omgaan met hoeveelheden (beeldgrafiek)	2	kan hoeveelheden tot en met 12 representeren in beeldgrafiek
	resultatief tellen	0	bepaalt hoeveelheden 1 t/m 5 die zijn aangeboden in een rij	Omgaan met hoeveelheden	0	kan kleine hoeveelheden synchroon tellen, telwoorden noemen en evt. resultaat zeggen
		1	bepaalt hoeveelheden 1 t/m 10 die zijn aangeboden in een cirkel of dobbelsteenstructuur	(resultatief tellen)	1	kan hoeveelheden tot 10 tellen en weergeven
		2	bepaalt hoeveelheden 1 t/m 12 door hierin zelf structuur aan te brengen	gecombineerd met	2	kan hoeveelheden tot en met 12 schatten, tellen en weergeven
				Omgaan met hoeveelheden	0	kan groepjes van 2 of 3 meteen herkennen
				(schatten, getalpatronen)	1	kan getalpatronen tot 6 herkennen door gebruik van patronen en structuren
				en met	2	kan getalpatronen tot 6 herkennen door gebruik van patronen en structuren
				Omgaan met hoeveelheden	0	kan 1 op 1 relatie leggen door voorwerpen uit twee groepen met elkaar te verbinden
				(vergelijken en ordenen)	1	kan hoeveelheden tot 10 vergelijken en ordenen/bepalen welke meer/minder/evenveel zijn
					2	kan dit doen met hoeveelheden t/m 12
	verkort tellen	0	herkent hoeveelheden van 2 en 4 zonder tellen als aanloop naar verkort tellen	Omgaan met hoeveelheden	0	kan nadenken over de functie van tellen en de betekenis van telwoorden in speelse situaties
		1	telt de hoeveelheid 6 met gebruik van de vijfstructuur of de tweestructuur	(verkort tellen, getalpatronen)	1	kan verkort tellen tot en met 6
		2	telt de hoeveelheid 12 verkort met gebruik van de tienstructuur	in combinatie met	2	kan verkort tellen tot en met 12 (handen, dobbelsteen)
				Omgaan met hoeveelheden	0	kan groepjes van 2 of 3 meteen herkennen
				(getalpatronen)	1	kan getalpatronen tot 6 herkennen door gebruik van patronen en structuren
				2	kan getalpatronen tot 6 herkennen door gebruik van patronen en structuren	

		Kleuterplein 2 leerlijnen rekenen		Rekenontwikkeling van het jonge kind de corresponderende doelformuleringen volgens SLO		
GETALLEN (vervolg)						
telrij	rangtelwoorden	0	zegt rangtelwoorden t/m derde op en geeft ze betekenis	Omgaan met de telrij	0	–
		1	zegt rangtelwoorden t/m zesde op en geeft ze betekenis	(rangtelwoorden)	1	herkent rangtelwoorden tot en met zesde
		2	zegt rangtelwoorden t/m tiende op en geeft ze betekenis		2	herkent en gebruikt rangtelwoorden tot en met tiende
	gebruiken	0	telt 1 erbij t/m 5	Omgaan met de telrij	0	kan de telrij opzeggen vanaf 1
		1	telt 1 of 2 erbij of eraf t/m 6	(heen en teruggesten vanuit	1	kan vanuit verschillende getallen verder tellen tot 10, en teruggesten tot en met vanaf 6
		2	telt 1 of 2 erbij of eraf t/m 10	verschillende getallen)	2	kan vanuit verschillende getallen verder tellen tot 10, en teruggesten tot en met vanaf 6
	opzeggen	0	zegt namen van de getallen 1 t/m 5 op	omgaan met de telrij	0	Opzeggen van de telrij vanaf 1 (als liedje of versje)
		1	zegt namen van de getallen 1 t/m 10 op	(opzeggen)	1	De telrij (akoestisch) kunnen opzeggen tot en met tenminste 10, ook vanaf verschillende beginmomenten
		2	zegt namen van de getallen 1 t/m 20 op		2	De telrij (akoestisch) kunnen opzeggen en kunnen teruggesten tot en met tenminste 10, ook vanaf verschillende beginmomenten
	begrippenkennis	0		omgaan met hoeveelheden	0	Kan kleine hoeveelheden en grotere hoeveelheden met groot verschil op het oog vergelijken en daarbij hoeveelheidsbegrippen gebruiken (meer/minder, meeste/minste, evenveel)
		1		(hoeveelheidsbegrippen)	1	kan daarnaast ook de begrippen veel/weinig, erbij/eraf, samen/niets begrijpen
		2			2	kan deze hoeveelheidsbegrippen ook gebruiken, plus de begrippen alles, laatste, eerste, tweede en derde
	inzicht en redeneren	0		omgaan met hoeveelheden (redeneren)	0	kan de eigen leeftijd laten zien op de vingers
		1			1	kan in een probleemsituatie redeneren over kleine hoeveelheden
		2			2	kan in een probleemsituatie redeneren over hoeveelheden

			Kleuterplein 2 leerlijnen rekenen	Rekenontwikkeling van het jonge kind de corresponderende doelformuleringen volgens SLO			
MEETKUNDE							
construeren	bouwen	0	bouwt zonder een vooraf bepaald plan te volgen	construeren (bouwen met materialen)	0	bouwt met materiaal	
		1	bouwt eenvoudige bouwwerken na van een voorbeeld		1	bouwt eenvoudige bouwwerkjes na van een voorbeeld of van een tekening/foto	
		2	maakt bouwwerken volgens een aangeboden stappenplan		2	bouwt ook na op basis van een stappenplan of volgens mondelinge aanwijzingen	
	figuren	0	benoemt meetkundige figuren, zoals driehoek, vierkant, rechthoek en cirkel	construeren (begrippenkennis)	0	kent namen van driehoek, cirkel/rondje, vierkant en van rood, blauw, geel en groen	
		1	classificeert voorwerpen in aangegeven meetkundige figuren, zoals driehoek, vierkant, rechthoek en cirkel		1	kent ook de namen van driehoek en rechthoek, zwart en wit	
		2	classificeert voorwerpen zelf in meetkundige figuren, zoals driehoek, vierkant, kubus en balk	<i>in combinatie met</i>	2	kent ook de namen van bol, kubus, oranje, paars, roze en grijs en kan verschillen beschrijven tussen meetkundige figuren	
				construeren (groeperen)	0	kan voorwerpen groeperen op kenmerken	
					1	kan voorwerpen sorteren op minimaal 1 kenmerk	
					2	kan voorwerpen sorteren op minimaal 2 kenmerken	
	vouwen	0	maakt een rechte en een schuine vouw	construeren (vouwen)	0	vouwt met papier	
		1	vouwt een rechte, schuine vouw, vouwt van punt naar punt, vouwt dubbel en op vouwlijn		1	kan eenvoudige handelingen die worden voorgedaan, navouwen	
		2	maakt vouwsels volgens een aangeboden stappenplan		2	kan een vouwwerkje navouwen van een stappenplan of volgens mondelinge aanwijzingen	
	oriënteren en lokaliseren	meetkundige begrippen	0	benoemt meetkundige begrippen in relatie tot het eigen lichaam	oriënteren en lokaliseren	0	kan voorwerpen aanwijzen in de ruimte, ook met de ogen dicht
			1	benoemt posities van objecten ten opzichte van elkaar en maakt daarbij gebruik van meetkundige begrippen		1	kan de locatie van voorwerpen beschrijven in eigen woorden
2			benoemt verplaatsingen van objecten in de ruimte en maakt daarbij gebruik van meetkundige begrippen		2	kan plaats van voorwerpen beschrijven ten opzichte van zichzelf of ten opzichte van elkaar	
plattegronden		0	herkent samenhang tussen objecten en representaties hiervan in het platte vlak	oriënteren en lokaliseren	0	kan op verzoek iets aanwijzen op een afbeelding	
		1	leest en maakt eenvoudige bouwtekeningen en plattegronden	(plattegronden)	1	kan op een plattegrond van het lokaal aanwijzen waar iets is	
		2	volgt eenvoudige routes op een plattegrond en benoemt herkenningspunten	<i>in combinatie met</i>	2	kan een eenvoudige plattegrond tekenen en toelichten	
				oriënteren en lokaliseren	0		
				(routebeschrijvingen)	1	kan een eenvoudige routebeschrijving met herkenningspunten volgen en geven	
					2	kan een eenvoudige routebeschrijving met herkenningspunten en meetkundige begrippen volgen en geven	
vormen en figuren	patronen	0	maakt eenvoudige patronen in een rij van drie elementen en maakt ze na	vormen en patronen	0	kan vormen en patronen maken en namaken	
		1	maakt eenvoudige meetkundige patronen in het platte vlak en maakt ze na		1	herkent de regelmaat in eenvoudige meetkundige patronen en kan deze namaken of voortzetten	
		2	maakt meetkundige patronen met symmetrie en benoemt de regelmaat		2	kan ook zelf patronen met regelmaat ontwikkelen	
	schaduw en spiegelbeeld	0	herkent schaduw of spiegelbeeld als een verschijnsel dat hoort bij een object	vormen en patronen (schaduw)	0	observeert en speelt met schaduw	
		1	verandert schaduw of spiegelbeeld van een object door de positie van dit object te veranderen		1	observeert en speelt met schaduw	
		2	verandert schaduw of spiegelbeeld door de positie van het object, de lichtbron of de spiegel te veranderen	<i>in combinatie met</i>	2	kan eenvoudige opdrachten met zon en schaduw uitvoeren	
				vormen en patronen (spiegels)	0	observeert en speelt met spiegels	
					1	observeert en speelt met spiegels	
					2	kan eenvoudige opdrachten met spiegels uitvoeren	

		Kleuterplein 2 leerlijnen rekenen		Rekenontwikkeling van het jonge kind de corresponderende doelformuleringen volgens SLO				
METEN								
geld	algemeen	0	begrijpt dat geld de waarde van een voorwerp kan uitdrukken en daarom inwisselbaar is met het voorwerp	geld (waarde)	0	–		
		1	doet in de context van een winkel aankopen en betaalt met 1, 2 en 10 euro		1	begrijpt dat verschillende munten en briefjes verschillende waarde hebben		
		2	begrijpt dat de waarde van een munt van 2 euro gelijk is aan de waarde van twee munten van 1 euro	<i>in combinatie met</i>	2	begrijpt dat twee munten samen minder waarde kunnen hebben dan 1 munt		
				geld (betalen)	0	–		
					1	kan bedragen onder de 10 euro betalen met munten van 1 euro		
					2	kan bedragen onder de 10 euro betalen met munten van 1 en 2 euro		
	begrippenkennis			geld (begrippenkennis)	0	ervaar situaties waarin kopen, betalen, geld en duur aan de orde komen		
					1	herkent ook de begrippen duur, goedkoop en euro		
					2	kan de begrippen duur, goedkoop, euro, munten en waarde herkennen en gebruiken		
	inzicht en redeneren	0		geld (inzicht)	0	ervaart spelsituaties met kopen en betalen		
		1			1	weet wat prijzen zijn en wat kopen is		
		2			2	kan begrijpen en uitleggen wat kopen, betalen en sparen is		
tijd	chronologie	0	plaatst drie gebeurtenissen in de juiste tijdsvolgorde	tijd (cyclisch: dagritme)	0	verkent de indeling en verloop van een dag (ochtend, middag, avond, nacht)		
		1	plaatst gebeurtenissen in een lineair tijdsproces in de goede volgorde en benoemt de keuzes hierbij		1	herkent de verschillende, zich herhalende momenten van een dag		
		2	benoemt in een cyclisch tijdsproces de vaste volgorde van gebeurtenissen en de herhaling van de cyclus als geheel	<i>in combinatie met</i>	2	herkent het dagritme als cyclisch proces en kan de volgorde van de dagindeling noemen		
				tijd (cyclisch: week- en jaarritme)	0	kan gebeurtenissen in de juiste volgorde vertellen		
					1	weet dat er ritme zit in week- en jaarindeling en herkent enkele begrippen hierbij		
				<i>en met</i>	2	kan de dagen van de week en de seizoenen benoemen en kent enkele namen van maanden		
				tijd (lineair, volgorde)	0	kan gebeurtenissen in de juiste volgorde vertellen		
					1	kan de volgorde in tijd aangeven (plaatjes leggen, vertellen)		
					2	kan gebeurtenissen in de goede volgorde beschrijven, rangschikken en uitleggen		
	meetinstrumenten	0	stelt met natuurlijke maat vast dat de tijd verstrijkt	tijd (klok)	0	ervaart situaties waarin de klok een rol speelt		
		1	benoemt verschillen tussen een analoge klok en een digitale klok, zoals wijzers of cijfers		1	weet waar een klok voor gebruikt wordt en waar de wijzers voor zijn		
		2	leest aan bewegingen van wijzers op een klok af dat tijd verstrijkt		2	kan hele uren lezen op een digitale en een analoge klok		
		begrippenkennis			tijd (begrippenkennis)	0	kent begrippen rondom tijdsbeleving en tijdsbesef als lang, kort, even, snel, nu, toen, straks, vroeg, laat	
						1	kan ook tijdsbegrippen rondom dagindeling herkennen en de begrippen vandaag, gisteren morgen	
						2	kan begrippen rondom tijd herkennen en gebruiken	
inzicht en redeneren				tijd (tijdsbeleving)	0	–		
					1	weet dat je tijd verschillend kunt beleven		
					2	ziet in dat het beleven van tijd subjectief is		

		Kleuterplein 2 leerlijnen rekenen		Rekenontwikkeling van het jonge kind de corresponderende doelformuleringen volgens SLO		
METEN (vervolg)						
Lengte, oppervlakte, inhoud en gewicht	eerlijk meten	0	laat bij het afpassen de natuurlijke maat aansluiten op de volgende maat	meten (algemeen)	0	ervaart situaties met lengte, gewicht, inhoud, geld en tijd
		1	past bewust herhaald af met dezelfde natuurlijke maat		1	kan begrijpen en herkennen wat lengte, gewicht, inhoud, oppervlakte, geld en tijd zijn
		2	kiest een natuurlijke maat die past bij de te meten grootheid	in combinatie met	2	kan deze grootheden herkennen en gebruiken
				lengte, omtrek, oppervlakte	0	kan rijtjes of stapels maken met blokken en deze langer, korter, hoger of lager maken
				(afpassen)	1	kan lengte meten door af te passen met een betekenisvolle maat
				2	kan lengte en oppervlakte meten met een betekenisvolle maat, ook met herhaald afpassen	
	natuurlijke maat	0	vergelijkt op het oog of op het gevoel een voorwerp met een natuurlijke maat en benoemt verschil in wiskundetaal	lengte, omtrek, oppervlakte (meten en vergelijken)	0	kan objecten of personen vergelijken op lengte en oppervlakte
		1	vergelijkt twee voorwerpen door afpassen met een natuurlijke maat en benoemt het resultaat met wiskundetaal		1	kan objecten vergelijken en ordenen op lengte en oppervlakte door op het oog te schatten, of door direct dan wel indirect te meten
		2	plaatst vijf voorwerpen in een serie door afpassen met een natuurlijke maat en benoemt het resultaat met wiskundetaal	in combinatie met	2	kan objecten vergelijken en ordenen op lengte, omtrek en oppervlakte door op het oog te schatten, of door direct dan wel indirect te meten
				inhoud (vergelijken)	0	ondervindt situaties waarin vergelijken op inhoud voorkomt
					1	kan vergelijkingen maken over inhoud (wat zit erin, wat kan erin)
				en samen met	2	kan vergelijkingen maken over inhoud (wat zit erin, wat kan erin) op meerdere manieren
				inhoud (meten)	0	kan spelen met vormen en water
					1	kan in houd meten met een betekenisvolle maat
				en hierbij hoort ook	2	kan inhoud meten met een betekenisvolle maat en het resultaat vaststellen
				gewicht (meten en vergelijken)	0	vergelijkt voorwerpen op gewicht door te tillen en te voelen
					1	kan voorwerpen vergelijken en ordenen op gewicht
					2	kan voorwerpen vergelijken en ordenen op gewicht op verschillende manieren
	ordenen	0	herkent grootheden als eigenschappen van voorwerpen en benoemt ze met wiskundetaal	lengte, omtrek, oppervlakte (sorteren)	0	kan eigenschappen van voorwerpen onderzoeken
		1	plaatst voorwerpen op het oog of op het gevoel in een serie op basis van lengte, oppervlakte, inhoud of gewicht		1	kan voorwerpen classificeren op basis van eigenschappen
2		plaatst voorwerpen op het oog of op het gevoel in een serie op basis van lengte, oppervlakte, inhoud of gewicht en gebruikt hierbij de juiste wiskundetaal		2	kan voorwerpen sorteren op basis van verschillende eigenschappen en dat toelichten	
	begrippenkennis	0		lengte, omtrek, oppervlakte,	0	kan begrippen als hoogste/laagste, langste/kortste, kleinste/grootste gebruiken
		1		inhoud en gewicht (begrippen)	1	kan begrippen met betrekking tot lengte, oppervlakte, inhoud herkennen, inclusief tegenstellingen
		2			2	kan begrippen met betrekking tot lengte en oppervlakte herkennen en gebruiken, inclusief tegenstellingen
	inzicht en redeneren	0			0	–
		1			1	–
		2			2	kan redeneren over lengte, omtrek, oppervlakte, inhoud in probleemsituaties